

ดูแลสัตว์เลี้ยงตั้งก่อองให้ดี ด้วย 10 วิธีง่ายๆ

Steps For Pregnancy Care

ปัจจุบันนี้ไม่มีผู้หญิงท้องคนไหนที่ไม่ไปฝากครรภ์ เพราะวิถีการทางการแพทย์ด้านสุสานิเวชนั้นพัฒนาไปอย่างมาก ประกอบกับคุณแม่ตั้งครรภ์นั้นตระหนักดีว่าการฝากครรภ์มีความสำคัญมากต่อสุขภาพทารก ซึ่งทำให้ทารกมีอัตราเกิดродชัพสูงมากกว่าในอดีตมาก และนอกจากนั้นยังช่วยชีวิตของแม่ให้ปลอดภัยจากการตั้งครรภ์และคลอดลูกเพิ่มขึ้นอีกด้วย จนทำให้คำว่า “ตายทั้งกลม” แทนจะไม่ค่อยได้ยินแล้ว

เรื่องของการตั้งครรภ์คุณภาพนั้น ไม่ได้เจาะจงอยู่แต่ของมนุษย์แล้ว คนรักสุนัขหังหลายก็ประஸ์ค์ที่จะให้สุนัขของตนตั้งครรภ์อย่างมีคุณภาพเช่นกัน เพราะอย่างให้แม่ท้องคลอดออกมากอย่างปลอดภัย และมีสุขภาพดีทั้งแม่และลูก

ดังนั้น เลี้ยงสัตว์อย่างมี E.Q. ฉบับนี้จึงขอเสนอวิธีการดูแลหมา-แม่ตั้งท้องซึ่งเจ้าของสัตว์เลี้ยงสามารถนำไปใช้ดูแลน้องหมา น้องแมวท้องได้อย่างมี E.Q. ด้วย 10 วิธีง่ายๆ ดังนี้

อุปกรณ์ที่ต้องใช้ในปฏิบัติการนี้
 proxiwat

52 สื่อสารสัตว์เลี้ยง

สัตว์อาจหนีไปเก็บตัวที่อื่นได้ โดยเฉพาะแม่เมวท้องแรกนั่นเอง

ดังนั้น ขอแนะนำให้เฝ้าดูห่างๆ อย่าง มืออาชีวะครับ อันนี้รวมถึงทุกคนในครอบครัวด้วยนะครับ

วิธีที่ 1 : พาสัตว์เลี้ยงพบสัตวแพทย์ทันทีที่รู้ว่าท้อง

ถ้าเราสังสัยว่า หมาแมวที่เลี้ยงไว้ ลงสัยดังท้องก็ให้รีบพาไปพบสัตวแพทย์ทันที เพื่อตรวจดูว่าสัตว์เลี้ยงของเรารถตั้งท้องจริงๆ หรือห้องเทียม โดยเฉพาะสุนัขก็จะมีโอกาสห้องเทียมได้ ซึ่งวิธีการตรวจตั้งท้องของสัตวนั้นสามารถตรวจได้ด้วยอายุครรภ์ 3 เดือนขึ้นไปด้วยการใช้เครื่องอัลตราซาวน์

เมื่อหมอบตรวจแล้วพบว่าน้องหมาน้องแมวของเรารถตั้งครรภ์แน่นอน สัตวแพทย์ก็จะประเมินอายุครรภ์จำนวนลูก ตลอดจนกำหนดคลอดเบื้องต้นให้เรา ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสุนัข และแมวจะตั้งท้องประมาณ 2 เดือน (ไม่เกิน 65 วัน)

วิธีที่ 2 : ห้องแรกต้องใส่ใจพิเศษ

ในการณ์ที่หมาแมวของเรามีเดือนที่หัดห้องหรือเรียกว่า “ห้องแรก” นั้นถึงที่เราจะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกก็คือ จะต้องไม่ไปล้างความเครียดให้แม่หมา หรือแม่แมวโดยไม่จำเป็น เพราะหากมีคราบไปรุนแรงหรือมีการรบกวนสัตว์ห้อง อาจทำให้เกิดความเครียดแก่แม่สัตว์ได้ ซึ่งความเครียดนี้อาจทำให้เกิดการแท้งลูก หรือแม่

วิธีที่ 3 : หลีกเลี่ยงการฉีดวัคซีนถ้าไม่จำเป็น

วัคซีนบางชนิดจะมีอันตรายต่อทารก สัตว์ในครรภ์ โดยเฉพาะวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดแมวที่ทำจากเชื้อเป็น จะทำให้ลูกแมวที่อยู่ในท้องตายได้ และเกิดการแท้งลูกตามมา

ดังนั้น หากจะฉีดวัคซีนก็ควรจัดการฉีดให้ตอนที่เป็นลัด หรือก่อนผสมพันธุ์จะเป็นการดีที่สุด ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างภูมิต้านทานโรคให้กlothodไปยังลูกสัตว์ได้

วิธีที่ 4 : เปลี่ยนสูตรอาหารเพื่อเพิ่มโภชนาการให้ทารก

แม่สัตว์ตั้งท้องนั้นจำเป็นจะต้องได้รับสารอาหารมากกว่าปกติ เพื่อนำไปเสริมสร้างลูกน้อยให้แข็งแรง

ดังนั้น เราจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนสูตรอาหารจากอาหารเดิมๆ ไปเป็นสูตรสำหรับแม่หมาแมวแม่ตั้งท้องแทน หรืออาจอนุโลมให้ใช้อาหารสูตรลูกสุนัข หรือลูกแมวแทนได้ โดยขอแนะนำให้อยู่ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ทุกอาทิตย์ แต่ควรระมัดระวังอย่าให้แม่หมาแม่แมวอ้วนเกินไป เพราะจะทำให้คลอดยากได้

สำหรับอาหารเสริมนั้น ให้ปรึกษาสัตวแพทย์เป็นผู้สั่งให้นะครับ อย่าซื้อไว้ให้หมายแมวท้องกินเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเสริมแคลเซียม ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นผลดีแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลร้ายคือ โรคไข้น้ำนมได้อีกด้วย

วิธีที่ 5 : ปรับจำนวนมื้ออาหารของแมลต์ตั้งท้อง

สำหรับลัต์ตั้งท้องนั้น เราควรให้อาหารวันละ 2 มื้อ ตั้งแต่ท้องช่วงแรกๆ จากนั้นปรับเพิ่มเป็น 3-4 มื้อในช่วงท้ายของการตั้งท้อง (ประมาณ 7-8 อาทิตย์)

ขออယ่าว่า แมลต์ตั้งท้องจะชอบกินวันละหลายมื้อ ดังนั้นเรามุ่งความให้อาหารลัต์ตั้งท้องแบบสไลล์ กินน้อยแต่บ่อยครั้ง และขออယ่าว่าเราควรเริ่มเพิ่มปริมาณในอาหารประมาณ 25 % ของปกติเมื่ออายุครรภ์ได้ 1 เดือน

นอกจากนั้น จะต้องเฝ้าระวังน้ำหนักตัวแม่หมายแม่แมวไม่ให้ชูบพอกมเด็ขาด เพราะหากแม่พอมก็จะทำให้ลูกลัต์ตั้งขาดอาหาร ซึ่งจะทำให้ลูกแครร์แกร์นได้

วิธีที่ 6 : เฝ้าระวังอาการป่วยอย่างใกล้ชิด

ในช่วงลัต์ตั้งของเราตั้งท้องนั้น เราจะต้องใส่ใจเฝ้าดูอาการป่วยของแมลต์ตั้งอย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ หากมีอาการผิดปกติ เช่น อ้าเจียน ท้องเสีย ซึม เปื้ออาหาร ขึ้นมา ไหล ตาชา ฯลฯ ก็ต้องรีบพาไปหาสัตวแพทย์ทันทีอย่างล้อยทั้งไว้จะให้หายเองคงไม่ได้ และที่สำคัญคือ ห้ามให้ยาแก่ลัต์ตั้งท้องกินเองโดยไม่ได้ปรึกษาหมอดีขาด เพราะยาบางอย่างจะมีผลต่อการกลัต์ตั้งในครรภ์ อาจทำให้ลูกลัต์ตั้งพิการได้

วิธีที่ 7 : ถ่ายพยาธิตัวยาถ่ายพยาธิชนิดปลดภัย

เมื่อสุนัขและแมวตั้งท้องได้ประมาณ 1 เดือน เรายังจัดการป้อนยาถ่ายพยาธิตัวกลมให้แมลต์ เพื่อป้องกันพยาธิตัวตั้งท้องไปยังลูก ซึ่งยาถ่ายพยาธิชนิดที่ปลดภัยต่อสัตว์ท้องคือตัวยาไพรานเทล (PYRANTEL) ซึ่งจะสามารถขับพยาธิตัวกลมคือ พยาธิได้เดือนและพยาธิปากขอได้ (สำหรับยาถ่ายพยาธิตัวอื่นนั้นไม่แนะนำครับ)

และเมื่อคลอดลูกแล้ว ก็ควรป้อนยาถ่ายพยาธิน้ำให้แม่หมายครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้ลูกติดพยาธิจากการถ่ายทอดผ่านน้ำนม

วิธีที่ 8 : เตรียมที่คลอดให้พร้อมสรรพ

เมื่อลัต์ตั้งเลี้ยงตั้งท้องได้ 6 อาทิตย์ เราจะต้องเตรียมที่คลอดให้หมายแม่แมวด้วย เพราะในธรรมชาติแล้วสัตว์ก็จะต้องหาที่คลอดที่ปลอดภัย เช่น โรงโน้ม ฯลฯ ดังนั้น เราจะจัดตั้งทำที่คลอดให้หมายแม่วด้วย ซึ่งเริ่มตั้งแต่ทำให้เปลี่ยนลงบนไม้พลุกกล่นจากนั้นก็ทำที่คลอดด้วยกล่องกระดาษขนาดใหญ่พอกควร เช่น กล่องใส่ทีวี โดยจะต้องทำความสะอาดเข้าออก ที่หมายแม่แมวจะต้องเข้าออกได้โดยที่สามารถกันให้ลูกลัต์ตั้งออกจากนั้นได้ด้วย

สำหรับแม่หมายท้องแก่นั้น จะต้องจำกัดบริเวณไม่ให้ออกไปนอกบ้านเมื่อห้องได้ 7 อาทิตย์

วิธีที่ 9 : เตรียมร่างกายแมลต์ให้เลี้ยงเกลาก่อนคลอด

เมื่อลัต์ตั้งเลี้ยงของเราท้องแก่ เรายังควรเตรียมร่างกายของแม่หมายแมวให้สะอาดเลี้ยงเกลาก่อนคลอดเริ่ม เช่น

ตัดเล็บขันรอบเต้านมให้เรียบร้อย เพื่อให้สะดวกแก่การดูดนมของลูกเมื่อแรกคลอด นอกจากนั้นเรายังจะต้องตัดขนบริเวณโดยรอบช่องคลอดด้วย เพื่อความสะอาดในการคลอดลูก โดยเฉพาะหมายแมว

ขนายนา

วิธีที่ 10 : เฝ้าระวังลัญญาใกล้คลอด

เมื่อลัต์ตั้งเลี้ยงใกล้คลอดคือ ประมาณ 58 วัน เราจำเป็นจะต้องเฝ้าระวังลัญญา หรืออาการใกล้คลอด ดังนี้

- เริ่มชุดคุยก้าวที่คลอด
- เก็บตัวในที่มีดี
- หยุดกินอาหาร
- อุณหภูมิร่างกายลดลงต่ำกว่า 100 องศา Fahreni ไฮด์

ที่สำคัญคือ ช่วงใกล้คลอดนี้เรายังจะอยู่ใกล้ๆ แมลต์ และจะต้องเตรียมเบอร์ติดต่อสถานพยาบาลสัตว์ที่เปิดให้บริการในเวลาที่คลินิกประจำของเรามาเปิดอาทิ ปกติเรารักษาอยู่กับคลินิกสัตวแพทย์ปากซอย ซึ่งเปิดเฉพาะเย็นๆ ของวันจันทร์ถึงเสาร์ วันอาทิตย์หยุด เรายังจะต้องหาว่ามีคลินิกไหนที่เปิดตอนกลางวันในวันจันทร์ถึงเสาร์และวันอาทิตย์ทั้งวัน และจะต้องหาคลินิกหรือโรงพยาบาลสัตว์ที่เปิด 24 ชั่วโมงที่สามารถให้บริการผ่าคลอดฉุกเฉินได้ด้วย หากน้องหมาน้องแมวของเรายังเกิดปวดท้องคลอดในช่วงยามวิกาล

หวังว่า 10 วิธีนี้คงช่วยให้เจ้าของมือใหม่ทั้งเลี้ยงและลัต์ตั้งเลี้ยงมือใหม่ทั้งท้องสามารถตั้งครรภ์คุณภาพ และคลอดได้อย่างปลอดภัยทั้งแม่และลูกนั้นรับ